

μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς πύλης τῆς πόλεως, ὅπου ἀνέμενον ἡμᾶς ἡ φορτηγὸς ἀμαξα ἦν οἱ νέοι συνοδοιπόροι μου ἐμίσθωσαν ὅπως φέρῃ ἡμᾶς εἰς Κάρχι. Ἐκλαιον ὡς παιδίον, ὅταν, ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τὰς ἀγκάλας των, ἔλαβον θέσιν ἐν τῷ θαναύσῳ ἐκείνῳ ὀχήματι. Ἐκλαιον ἐπίσης καὶ οἱ φίλοι μου, καὶ εἶδον αὐτοὺς ἐπὶ πολὺ — καὶ βλέπω αὐτοὺς ἔτι —, ὀρθίους ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, ἀνατείνοντας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐπικαλουμένους τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἀλλάχ εἰς τὸ μακρινὸν ταξείδιόν μου».

Ἀληθῶς δὲ ἡ ἀδιάσειτος πίστις τῶν φίλων του εἰς αὐτὸν καὶ ἡ θερμὴ των ἀφοσίωσις, ἐξίσου πρὸς τὸ θάρρος καὶ τὰς γνώσεις αὐτοῦ, συνετέλεσαν νὰ κατορθώσῃ ὅ,τι οὐδεὶς Εὐρωπαῖος πρὸ αὐτοῦ κατόρθωσε· νὰ ἴδῃ τὴν Χίβαν καὶ τὴν Βοχάραν καὶ ἔτι πρὸς, ν' ἀψηφήσῃ εἰς τὰ ἄντρα των αὐτὰ τοὺς δύο ἐκεῖ ἄρχοντας τυράννους.

Τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκ Σαμαρκάνδων ἀναχώρησίν των, οἱ ταξιδιῶτα ἔφθασαν εἰς Κάρχι· εἶναι δὲ αὕτη ἡ δευτερεύουσα πόλις τοῦ χανάτου τῆς Βοχάρας, κειμένη ἐπὶ θέσεως σπουδαίας. Ἐκείθεν, ἐνωθέντες μεθ' ἐνὸς κερβανίου, διευθύνθησαν εἰς Ἐράτ, πρωτεύουσαν μιᾶς τοπαρχίας τοῦ Ἀφγανιστάν.

Οὐδὲν σπουδαῖον συμβεβηκὸς συνέβη κατὰ τὸ ταξείδιον τοῦτο. Ἐν τούτοις ἐν Ἐράτ, ἐν τῷ τέρματι σχεδὸν τῆς περιηγήσεώς του, ὁ Βάμβερη ἐκινδύνευσεν ν' ἀνακαλυφθῇ. Ὁ διοικητὴς τῆς πόλεως ἦν υἱὸς τοῦ Βασιλέως τῆς Καβούλ, γνωρίσας ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ πατρὸς του πολλοὺς Ἀγγλους. Ὅταν ὁ περιηγητὴς παρέστη ἐνώπιόν του καὶ ὑποκρινόμενος πάντοτε τὸν δερβίσην, ἤρξατο ἐκφέρων εὐχὴν, ὁ νέος ἡγεμὼν ἡγήθη ἀποτόμως τοῦ θρόνου καὶ ἀνέκραξε δακτυλοδεικτῶν αὐτόν· «Μὰ τὸν Ἀλλάχ ὀρκίζομαι πῶς εἶσαι Ἀγγλος!» Εἶτα δ' ὀρμήσας πρὸς αὐτὸν καὶ κροτῶν περιχαρῆς τὰς χεῖρας, προσέθηκεν· «Ὁμολόγησέ το' δὲν εἶσαι Ἀγγλος μετρημφισμένος;» Ὁ νέος ἡγεμὼν δὲν ἤτο ἐπικίνδυνος καὶ θά συνεχώρει ἀναμφιβόλως τὸν περιηγητὴν διὰ τὴν μεταμφίσεσίν του, ἀλλὰ τοιαυτὴ ἀποκάλυψις ἠδύνατο νὰ ἐξεγείρῃ κατ' αὐτοῦ τὴν λύσσαν τοῦ φανατικοῦ ὄχλου καὶ τῶν νέων συντρόφων του. Χωρὶς λοιπὸν νὰ ταραχθῇ ποσῶς, ὁ Βάμβερη ἀπεκρίθη· «Ἀρκεῖ πλέον. Γνωρίζεις τὸ γνωμικόν: Ὅστις ἔστω καὶ ἀστεϊζόμενος ἀποκαλεῖ ἀπιστοῦ ἀληθῆ μουσουλμάνον εἶναι αὐτὸς ἀπιστος. Δός μοι μᾶλλον κᾶτι τι εἰς ἀμοιβὴν τῆς φρατιχᾶς μου (εὐλογίας), ὅπως δυνηθῶ νὰ ἐξακολουθήσω τὸν δρόμον μου». Ὁ ἡγεμὼν συγχευμένος τῷ ἐξήγησε συγγνώμην καὶ τῷ ἔδωκε δῶρόν τι ὅταν ἀπῆλθε.

Τὴν 28 νοεμβρίου 1863 ὁ Βάμβερη ἀφίκετο ἐν Μεχῆδ, πρωτεύουσῃ περσικῆς τινος ἐπαρχίας, καὶ ἀπεξεδύθη τὸ πρῶτον τὸ ἔνδυμα ὅπερ ἐπὶ ἄκτῳ μῆνας ἔφερε καθημερινῶς. Οὕτω δὲ συνε-

τέλεσεν ἔργον θαυμασίον, ὅπερ ἄδηλον ἂν ἕτερός τις ἠδύνατο αἰσιῶς νὰ φέρῃ εἰς πέρας· ἐπὶ ἔτος σχεδὸν ὀλόκληρον ὑπεκρίνατο τὸν δερβίσην παρὰ λαῶ φανατικωτάτῳ καὶ καχυπόπτῳ, ὑπὸ φρικαλέων κινδύνων ἀπειλούμενος, οὐδέποτε προδοθεὶς διὰ λέξεώς τινος ἢ χειρονομίας, οὐδ' ἀποθαρρυνθεὶς ποτε κατ' ἐλάχιστον.

Ἦν ὁ πρῶτος, ὁ μόνος Εὐρωπαῖος ὁ ἰδὼν τὴν Χίβαν, τὴν Βοχάραν καὶ τὰ Σαμαρκάνδα καὶ ἀντιμετωπίσας τοὺς δύο ἐπιφόβους κυριάρχας τῶν χωρῶν ἐκεῖνων. Ἐπὶ πλέον δὲ ἐπέπρωτο αὐτῷ νὰ παραστῇ καὶ ὁ τελευταῖος θεατῆς ἐποχῆς βαρβαρότητος καὶ θηριωδίας, ἐπὶ δέκα αἰῶνας ἐπικρατησάσης, ἀποτόμως δὲ ἐκλιπούσης διὰ τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συντελεσθείσης βίωσι- κῆς κατοχῆς.

Κατὰ τὸ γαλλικόν.

N.

Ἡ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΥ

Ἡ τέχνη τοῦ ὀδοντοῖατροῦ, λέγει ἡ Βρετανικὴ ἐξέτασις, εἶνε ἀρχαιότατη. Ἡ χρύσωσις τῶν ἐν μέρει ἐφθαρμένων ὀδόντων ἤτο γνωστὴ καὶ καθ' οὓς χρόνους ὠκοδομοῦντο αἱ πυραμίδες. Αἱ αἰγυπτιακαὶ μωμίαι τὸ ἀποδεικνύουσι. Τὸ αὐτὸ ῥητέον καὶ περὶ τῶν τεχνητῶν ὀδόντων.

Κατὰ τὰς ἡμέρας μας οἱ Ἀμερικανοὶ πλειότερον παντὸς ἄλλου ἔθνος προήγαγον τὴν τέχνην ταύτην. Τίς ἤθελε πιστεύσει ὅτι μόνον τὸ δημόσιον ταμεῖον εἰσπράττει ἐτησίως 1,500,000 δραχμῶν ἐκ τῆς ἐκεῖ γενομένης κατασκευῆς τεχνητῶν ὀδόντων; Καὶ ὅμως περὶ τούτου μᾶς βεβαίοι Ἀμερικανικὴ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐφημερίς. Ἐν Ἀμερικῇ φαίνεται ὅτι ἐφευρέθησαν οἱ ἐξ ὀρυκτῶν τεχνουργούμενοι ψευδεῖς ὀδόντες. Ἡ ῥηθεῖσα ἐφημερίς ποιεῖ γνωστὰ τὰ συστατικὰ στοιχεῖα αὐτῶν καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τῆς κατασκευῆς. Οἱ μᾶλλον ἐν χρήσει τῶν τοιούτων ὀδόντων εἶνε ἐξ ἀγρολίθου (φελσπάθ), ἐκ χαλαζίου λίθου (στουρνάρόπετρα) ἢ ἐκ καολίνης γῆς, οἷτινες περιβάλλονται διὰ σμάλτου. Τῇ βοηθείᾳ δὲ μεταλλικῶν ὀξειδίων λαμβάνουσιν οἱ τοιοῦτοι τεχνητοὶ ὀδόντες ἰδιαίτερα χρώματα. Τὸ ὀξειδίου τοῦ ἀργύρου π.χ. δίδει χροῖαν ἀχύρου ἢ ἀνοικτοῦ λεμονίου, τὸ ὀξειδίου τοῦ σιδήρου δίδει χροῖαν βαθυτέραν, τὸ κοβάλτιον παρέχει τὰς κυανᾶς ἀποχρώσεις, τὸ οὐράνιον τὰς κιτρίνας, κλ. Ἐνίοτε καὶ διὰ χρωστικῶν χρωματίζονται οἱ ὀδόντες, συχνότερον ὅμως χρωματίζεται ἡ μάζα ἐξ ἧς θ' ἀποτελεσθῶσιν οἱ ὀδόντες, πρὸ τοῦ αὐτῆ λάβῃ τὸ τοιοῦτον σχῆμα. Ἀκολουθεῖσι πολλοὶ ἄλλαι λεπτομέρειαι ἀποβλέπουσαι εἰς τὸ φριξίμον, τὸ καθάρισμα κλ., αἷτινες καθιστῶσι τῷ ὄντι πολύπλοκον τὸν κλάδον τοῦτον ἱκανῶς παραδόξου βιομηχανίας.